

N:o 64.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Maj 1884, kl. 8 e. m.

Utlåtande, angående beräkningen af statsverkets ordinarie inkomster.

(I. A.)

Sedan de inom Riksdagen väckta förslag rörande dels afskrifning eller aflösning af grundskatterna, dels afskrifning af eller lättnader i rustnings- och roteringsbesvären, öfver hvilka förslag Stats-Utskottet afgifvit särskildt utlåtande, blifvit af Riksdagen afgjorda, har Utskottet till behandling förehaft Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof i hvad densamma rör beräkningen af statsverkets inkomster; och får Utskottet, jemlikt 53 § Regeringsformen och 39 § Riksdagsordningen, för Riksdagen härmed uppgifva och föreslå de belopp, hvartill de ordinarie inkomsterna under nästkommande statsregleringsperiod för närvarande anses kunna upptagas.

Med hänvisande till den utredning rörande beräkningen af hvarje särskild inkomstitel, som i den nådiga propositionen finnes meddelad, får Utskottet till en början omförmåla de inkomstitlar, i afseende å hvilka afvikelse från Kongl. Maj:ts förslag ifrågakommit, eller öfver hvilka eljest särskildt yttrande ansetts böra afgifvas.

Ränta och Tionde. Då de vid innevarande riksdag framställda förslag om afskrifning eller aflösning af grundskatterna icke blifvit af Riksdagen bifallna, torde dessa inkomstitlar böra uppföras med de af Kongl. Maj:t föreslagna belopp.

Arrendemedel. Under förutsättning af bifall till det vid regleringen af riksstatens sju hufvudtitel framställda förslag rörande indragning till statsverket af de till landshöfdingelöneregleringsfonden nu ingående arrenden och afgälder m. m., hvilka efter förhållandet år 1882 utgjorde 141,394 kronor 89 öre, och med afseende derå att de hittills till statsverket influtna arrendemedlen under åren 1881 och 1882 öfverstigit 3 millioner kronor med respektive 73,567 och 157,556 kronor, har Kongl. Maj:t föreslagit, att arrendemedlen, hvilka af Statskontoret i dess inkomstberäkning upptagits i riksstaten med oförändradt belopp 3,000,000 kronor, måtte för år 1885 beräknas i rundt tal till 3,150,000 kronor. Ehuruväl Riksdagen icke till alla delar bifallit hvad Kongl. Maj:t i sammanhang med landshöfdingelöneregleringsfondens indragning föreslagit beträffande de åtgärder, som ansetts erforderliga på grund af uppförandet i riksstaten af de till landshöfdingelönernas bestridande erforderliga belopp, har Utskottet saknat anledning frångå den af Kongl. Maj:t under förenämnda förutsättning gjorda beräkning af arrendemedlen, hvilka Utskottet alltså finner sig böra upptaga till 3,150,000 kronor.

Båtsmansbeklädnadsmedel. Denna inkomstitel är af Kongl. Maj:t, i enlighet med hvad Statskontoret föreslagit, beräknad till 60,000 kronor.

Enligt hvad Utskottet inhemtat, uppgingo dessa medel, hvilka utgöras af den ersättning, som af vissa rust- och rothållare vid båtsmanshållat erlägges för så väl den s. k. stora beklädnaden som äfven för kappsäcken och de s. k. småpersedlarne, under år 1883 till 59,560 kronor 65 öre, deraf 36,129 kronor 15 öre för stora beklädnaden och 23,431 kronor 50 öre för kappsäcken och småpersedlarne. Men då Riksdagen nu beslutat, att statsverket från och med år 1885 skall på vissa vilkor öfvertaga den rust- och rothållarne vid båtsmanshållat åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla de till båtsmansbeklädnaden hörande s. k. småpersedlarne samt kappsäcken, och då således ej heller den ersättning, som i stället för dessa persedlars presterande in natura af vissa båtsmansnummer hittills erlagts, vidare kommer att utgå, har Utskottet funnit ifrågavarande inkomstitel böra minskas med ett denna ersättning motsvarande belopp, eller i rundt tal med 25,000 kronor; börande alltså båtsmansbeklädnadsmedlen för år 1885 beräknas till 35,000 kronor.

Extra uppbörd. Inkomstiteln extra uppbörd har Statskontoret ansett kunna beräknas, i likhet med staten för innevarande år, till 133,000 kronor. Under förutsättning af bifall till det i statsverkspropositionen under sjunde hufvudtiteln gjorda förslag angående försäljning af den nuvarande länsresidensbyggnaden i Jönköping och den inflytande köpeskillingens upptagande bland statsverkets inkomster såsom extra uppbörd, har Kongl. Maj:t ansett denna inkomstitel böra höjas med ett belopp, motsvarande det till 48,000

kronor uppskattade värdet af nämnda byggnad med tillhörande tomt; och har Kongl. Maj:t derföre, med tagen hänsyn jemväl till önskvärdheten af en jemn slutsiffra för samtliga ordinarie inkomster, hemställt, att inkomstiteln extra uppbörd måtte beräknas till 178,000 kronor. I enlighet med hvad Utskottet i Utlåtandet N:o 13 a angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel uti punkten 18:o föreslagit, har Riksdagen redan förklarad berörda köpeskilling böra redovisas under titeln extra uppbörd, hvilken alltså, på sätt Kongl. Maj:t hemställt, bör med nämnda belopp, 48,000 kronor, förhöjas.

I sammanhang med förslag till landshöfdingelöneregleringsfondens indragning till statsverket och uppförande i riksstaten af de till landshöfdingelönernas bestridande erforderliga belopp samt till de åtgärder i öfrigt, som på grund af denna anordning komme att erfordras, har Kongl. Maj:t föreslagit, att berörda fonds behållning vid 1884 års utgång i kontant, utestående uppbörd och utlånta medel skulle reserveras för att, i den mån räntan lemnade tillgång, användas till att förse landshöfdingarnes boställsvåningar med de inventarier af större och varaktigare värde, som af Kongl. Maj:t funnes erforderliga. I afseende å förenämnda frågor har Riksdagen i vissa delar fattat från Kongl. Maj:ts förslag afvikande beslut och, i öfverensstämmelse med hvad Utskottet i Utlåtande N:o 12 a under punkten 5:o hemställt, afslagit Kongl. Maj:ts framställning om fortfarande dispositionsrätt af landshöfdingelöneregleringsfondens behållning vid 1884 års slut. I händelse af Kongl. Maj:ts bifall till Riksdagens beslut i dessa frågor skulle alltså reservationen å fonden komma att vid 1885 års ingång till statsverket indragas; och har Utskottet under sådan förutsättning ansett fondens behållning, som, enligt hvad i statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 9 sistlidne Januari finnes meddeladt, vid 1882 års slut uppgick till 124,847 kronor 1 öre, böra vid 1885 års ingång upptagas såsom statsinkomst och ingå under ifrågavarande inkomstitlar.

Inkomstiteln extra uppbörd, som af Kongl. Maj:t upptagits till.....	kronor 178,000: —
har Utskottet alltså ansett böra ökas med ett landshöfdingelöneregleringsfondens behållning vid 1882 års slut motsvarande belopp, eller i jemnt tal	»	125,000: —
och sålunda utföras med kronor		303,000: —

Med afseende å hvad sålunda förekommit får Utskottet, som mot hvad Kongl. Maj:t i öfrigt rörande beräkningen af de ordinarie inkomsterna föreslagit icke haft något att erinra, föreslå,

1:o att statsverkets *ordinarie inkomster* för år 1885 må beräknas på följande sätt:

Ränta	kronor	4,300,000: —
Tionde	»	1,650,000: —
Arrendemedel	»	3,150,000: —
Bergverkstionde	»	10,000: —
Mantalspenningar	»	640,000: —
Bötesmedel	»	260,000: —
Kavalleriregementenas hästvakansspannmål	»	340,000: —
Tillfälliga rotevakansafgifter	»	76,000: —
Vakansafgifter af nyroterad jord	»	125,000: —
Rotevakansafgifter af utsockne frälsehemman i Halland	»	20,000: —
Vakansafgifter af bergslag	»	20,000: —
Trosspassevolansafgift	»	26,000: —
Båtmansvakansafgift	»	65,000: —
Båtmansbeklädnadsmedel	»	35,000: —
Kontrollstämpelmedel	»	20,000: —
Fyr- och båkmedel	»	1,200,000: —
Telegrafmedel	»	1,330,000: —
Jernvägstrafikmedel	»	7,000,000: —
Skogsmedel	»	1,400,000: —
Extra uppbörd	»	303,000: —

Summa kronor 21,970,000: —

I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t i sammanhang med beräkningen af förenämnda inkomster äfvensom de *extra ordinarie inkomsterna*, rörande hvilkas belopp det icke tillkommer Utskottet att ingå i pröfning, hemställt, *dels* att af *postverkets reserverade medel* ett belopp, motsvarande skilnaden mellan verkets beräknade inkomster och summan af dess utgiftsstater för år 1885, måtte få i riksstaten upptagas bland de för statsutgifternas bestridande påräkneliga tillgångarne med 303,000 kronor, och *dels* att hälften af *Riksbankens vinst* för år 1883 måtte med 1,300,000 kronor anvisas för statsverkets behof, att utbetalas under år 1885; och har Riksdagen genom förut fattade särskilda beslut till dessa framställningar lemnat bifall.

Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att såsom tillgång till förevarande statsreglering måtte få beräknas och användas öfverskott å statsreglerin-

garne för år 1882 och föregående år, utgörande 5,317,000 kronor; och då Utskottet icke haft något att deremot erinra, får Utskottet hemställa,

2:o att hvad Kongl. Maj:t i sistnämnda hänseende föreslagit må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 6 Maj 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Tabell öfver statsverkets ordinarie inkomster.

Statskontoret beräknat för år 1885.			Stats-Utskot- tets förslag för år 1885.	
Kronor.	ö.		Kronor.	ö.
4,300,000	—	Ränta	4,300,000	—
1,650,000	—	Tionde	1,650,000	—
3,000,000	—	Arrendemedel	3,150,000	—
10,000	—	Bergverkstionde	10,000	—
640,000	—	Mantalspenningar	640,000	—
260,000	—	Bötesmedel	260,000	—
340,000	—	Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	340,000	—
76,000	—	Tillfälliga rotevakansafgifter	76,000	—
125,000	—	Vakansafgifter af nyroterad jord	125,000	—
20,000	—	Rotevakansafgifter af utsockne fräsehemman i Halland	20,000	—
20,000	—	Vakansafgifter af bergslag	20,000	—
26,000	—	Trosspassevolansafgift	26,000	—
65,000	—	Båtsmansvakansafgift	65,000	—
60,000	—	Båtsmansbeklädnadsmedel	35,000	—
20,000	—	Kontrollstämpelmedel	20,000	—
1,300,000	—	Fyr- och båkmedel	1,200,000	—
1,330,000	—	Telegrafmedel	1,330,000	—
7,000,000	—	Jernvägstrafikmedel	7,000,000	—
1,400,000	—	Skogsmedel	1,400,000	—
128,000	—	Extra uppbörd	303,000	—
S:a 21,770,000	—	Summa	21,970,000	—